Ὁ Παρατηρητής πρός Δ. τῆς Καλλικρατείας

σ. 63-65 Εὐλαμπ. Δράκωνος: Τὰ Θρᾳκικά Αθ. 1892

Τό εἰρημένον ναΐδιον καί ὕλην ἀρχαιολογικήν χορηγεῖ τῷ ἐπισκέπτῃ διότι ἐπί τῆς κυρίας προσόψεως ἀνάκειται μαρμάρινον ἀνάγλυφον καλλῆς τέχνης · παριστᾶ δέ τοῦτο ἄνδρα καθήμενον ἐπί ἀνακλίντρου καί ἐπί ἀναπαυομένης ἀριστερᾶς κρατεῖ . δοχεῖον, εἰς δέ τήν ὑψουμένην δεξιάν στέφανον ὡσεί θέλων ἵνα καταθέσῃ ἐπί κεφαλῆς τῆς ἔναντι αὐτοῦ καθημένης γυναικός· ἑκατέρωθεν τούτων ἄρρεν καί θῆλυ ἵστανται, τό μέν ὑπερηφάνως, τό δέ κρατοῦν δοχεῖον καί τράπεζα εὑρίσκεται ἐνώπιον τῶν μεγάλων μετά διαφόρων ἀντικειμένων ὡς βαλαντίων καί δοχείων ὑπό δέ τῆς εἰκόνος δύο βόες σύρουσιν ἄροτρον καί ἐπί τῆς μετωπίδος τάδε· Μικέ Μίκου χαῖ(ρε). Τοῦτο εἶνε τό μόνον ἀρχαῖον σωζόμενον ἐν Καλλικρατείᾳ· ἀλλά, ὁμοιότυπα ἀνάγλυφα σώζονται καί ἐν Ἀθύροις τέσσαρα μέν ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ναοῦ, δύο δέ ἐν τῷ σχολείῳ· ὅμως ταῦτα εἶνε ἔργα τῶν μαθητῶν ἴσως τοῦ καλλιτέχνου ἐκείνου ὅστις ἐλάξευσε τό ἐν Καλλικρατείᾳ σωζόμενον.

Εὔδμητα τῶν Καλλικρατειέων τά παιδαγωγεῖα εἰσι· φοιτῶσι δέ εἰς μέν τήν ἀστικήν μαθηταί 100, εἰς δέ τό παρθεναγωγεῖον 32 καί εἰς τό τῶν νηπίων 80, δηλαδή 212, ὑπό πέντε διδασκόντων ἐκπαιδευόμενοι, ὧν τά ἐτήσια δέν ἀνέρχονται ἐπέκεινα τῶν 180 λιρῶν· διπλασίους δέ τῶν δαπανῶν ἔχουσι πόρους. Ἡ κώμη αὕτη μόνον λιμεναρχεῖον καί τελωνεῖον ~~ἔχει~~ ἀποκτᾶ ἐκ τῶν κυβερνητικῶν καταστημάτων.

Δημητριακοί καρποί εἰσι τά προϊόντα τῶν μερῶν τούτων, ἀλλά μόνον πρός κατανάλωσιν ἐπιτόπιον ἀρκοῦσιν· οἶνον δέ παράγει ἡ κώμη αὕτη ἕως χιλίων στατήρων κατ' ἔτος ἀδύνατον ὡς πρός τό ποιόν, ὀλίγον δέ τά Ἄθυρα. Σπουδαῖα ὀξυγαλακτοποιεῖα ἔχουσιν ἀμφότεραι ὅμως αἱ κῶμαι καί ἐκ τοῦ προϊόντος τούτου τρέφουσι τήν βασιλεύουσαν, διότι ἡ πολιτική ἐπαρχία Ἀθύρων νῦν ἔχει περί τάς 30.000 πρόβατα. Ἐν τῇ ἀποτόμῳ μεσημβρινῇ παραλίᾳ τῆς Καλλικρατείας εὑρέθη στρῶμα τι γαιανθράκων.

Εὐτυχεῖς θεωροῦνται οἱ Καλλικρατεεῖς, διότι μετά τῆς γεωργίας λατρεύουσιν ἀξιολόγως καί τήν ναυτιλίαν· ἑβδομήκοντα ἰδιόκτητα πλοῖα ἔχουσι, χωρητικότητος δέ 2000-600 κοιλῶν, ἐξ ὧν τινά ἐπιβατικά καί ἁλιευτικά· πρό πάντων δέ ταῦτα ὅλα μετακομίζουσιν ἄχυρον ἐκ διαφόρων θρακικῶν μερῶν εἰς τούς ἀνακτορικούς καί στρατιωτικούς σταύλους. Κτηματίας πλούσιος ἔχει περιουσίαν ἄνω τῶν τεσσάρων χιλιάδων λιρῶν. Ἰατρεύουσι δέ αὐτόθι δύο ἐπιστήμονες Ἰωάννης Δεκαβάλλας καί Ἀρχιμήδης Βλαστός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐξ ... Ἀρδώνης Μουχτάρης «Τὰ Θρακικά» Ἀθ. 1892 σ. 63-65 I

Ἡ Καλλικράτεια. Ἐκτισμένη εἶνε ἐπί τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος τοῦ ἄκρου τοῦ κόλπου τῶν Ἀθύρων ἡ Καλλικράτεια· ἱδρύθη δέ τό πρῶτον ὑπό τοῦ Λακεδαίμονος στρατηγοῦ Καλλικρατίδου ὡς λέγουσιν οἱ κάτοικοι, καί τό πάλαι εὑρίσκετο νοτίως τῆς νεωτέρας ὡσεί πεντάδα χιλιομέτρων εἰς τήν θέσιν προφήτου Ἠλιού λεγομένην, ἔνθα δείκνυνται ἐρείπια ἀρχαίου συνοικισμοῦ· ἠρημώθη δέ ἐκ τῶν λεηλασιῶν τῶν πειρατῶν. Ἀναφέρεται ὑπό τοῦ μεσαιῶνος ὡς ζῶσα, ἰδία δέ περί τά τέλη τοῦ ἕκτου αἰῶνος μ.Χ; καθ᾽ ὅτι ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος ἦλθεν ἐν αὐτῇ πρός κυνηγεσίαν (77). Κατοικεῖται σήμερον ὑπό ἑλληνικῶν 400 οἰκογενειῶν καί λαμπρύνεται διά 500 γραφικῶν οἰκοδομημάτων. Ὁ κάλλιστος τῶν πλησιοχώρων ναῶν εἶνε ὁ τῶν Καλλικρατειέων ἀνατεθειμένος τῇ ὁσίᾳ Παρασκευῇ· ἐλέχθη ἐν τοῖς πρόσθεν ὅτι ἡ ἁγία αὕτη ἐγεννήθη ἐν τῇ κώμῃ Ἐπιβάταις καί ἀπέθανεν ἐν Καλλικρατείᾳ κατά τόν δωδέκατον αἰῶνα πρό Χριστοῦ, τότε δέ ἡ Καλλικράτεια ἀνέκτα σεπτόν ναόν ἐπ᾽ ὀνόματι τῶν Πανευφήμων Ἀποστόλων, ὡσεί χιλιομέτρου δέ ἀπόστασιν καί πρός δυσμάς τῆς κώμης σώζεται λαμπρός ναΐσκος φερώνυμος τῆς ὁσίας, ἐντός δέ τούτου ὑπάρχει ὁ τάφος τῆς ὁσίας ὡς ἐκ γενικῆς μαρτυρίας δηλοῦται καί ἐπ᾽ αὐτοῦ ἐπιτύμβιον λελαξευμένον ἀνορθογράφως ἐπισφραγίζει τήν ἀλήθειαν :" Τόπος ἔνθα ἔκειτο τῆς ὁσίας Παρασκευῆς πάνσεπτον λείψανον". Τό λείψανον ταύτης ἡρπάγη ἐκ Καλλικρατείας καί μετεφέρθη εἰς Τύρνοβον, Βελιγράδιον Κωνσταντινούπολιν καί ἀπό τοῦ 1639, ἤ 1641 κατ᾽ ἄλλους, (78) ἕως σήμερον εἶνε εἰς τό Ἰάσιον τῆς Μολδαυίας· ἐδωρήσατο δέ τοῦτο ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Παρθένιος πρός τόν ἡγεμόνα Ἰωάννην Βασίλειον διά τάς εὐεργεσίας ἅς ἐπεδαψιλεύσατο τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἐγκώμιον, βίον δέ καί ἀκολουθίαν ἔγραψεν αὐτῇ ὁ Τυρνόβου Εὐθύμιος. Εἶχε δέ ἡ ὁσία καί ἀδελφόν ἀρχιερέα Μαδύτου Εὐθύμιον ἀλλά περί τῆς συγγενείας ταύτης ἤ μή ἀποδείξω κατωτέρω τήν ἀκρίβειαν. Τό εἰρημένον ναΐδιον καί ὕλην ἀρχαιολογικήν χορηγεῖ τῷ ἐπισκέπτῃ διότι ἐπί τῆς κυρίας προσόψεως ἀνάκειται μαρμάρινον ἀνάγλυφον καλλῆς τέχνης · παριστᾷ δέ τοῦτο ἄνδρα καθήμενον ἐπί ἀνακλίντρου καί ἐπί ἀναπαυομένης ἀριστερᾶς κρατεῖ ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

δοχεῖον, εἰς δέ τήν ὑψουμένην δεξιάν στέφανον ὡσεί θέλων ἵνα καταθέση ἐπί κεφαλῆς τῆς ἔναντι αὐτοῦ καθημένης γυναικός· ἑκατέρωθεν τούτων ἄρρεν καί θῆλυ ἵστανται, τό μέν ὑπερηφάνως, τό δέ κρατοῦν δοχεῖον καί τράπεζα εὑρίσκεται ἐνώπιον τῶν μεγάλων μετά διαφόρων ἀντικειμένων ὡς βαλαντίων καί δοχείων ὑπό δέ τῆς εἰκόνος δύο βόες σύρουσιν ἄροτρον καί ἐπί τῆς μετωπίδος τάδε· Μικέ Μίκου χαῖ(ρε). Τοῦτο εἶνε τό μόνον ἀρχαῖον σωζόμενον ἐν Καλλικρατείᾳ· ἀλλά, ὁμοιότυπα ἀνάγλυφα σώζονται καί ἐν Ἀθύροις τέσσαρα μέν ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ναοῦ, δύο δέ ἐν τῷ σχολείῳ· ὅμως ταῦτα εἶνε ἔργα τῶν μαθητῶν ἴσως τοῦ καλλιτέχνου ἐκείνου ὅστις ἐλάξευσε τό ἐν Καλλικρατείᾳ σωζόμενον.

Εὔδμητα τῶν Καλλικρατειέων τά παιδαγωγεῖα εἰσι· φοιτῶσι δέ εἰς μέν τήν ἀστικήν μαθηταί 100, εἰς δέ τό παρθεναγωγεῖον 32 καί εἰς τό τῶν νηπίων 80, δηλαδή 212, ὑπό πέντε διδασκόντων ἐκπαιδευόμενοι, ὧν τά ἐτήσια δέν ἀνέρχονται ἐπέκεινα τῶν 180 λιρῶν· διπλασίους δέ τῶν δαπανῶν ἔχουσι πόρους. Ἡ κώμη αὕτη μόνον λιμεναρχεῖον καί τελωνεῖον ~~ἀφ...~~ ἀποκτᾷ ἐκ τῶν κυβερνητικῶν καταστημάτων.

Δημητριακοί καρποί εἰσί τά προϊόντα τῶν μερῶν τούτων, ἀλλά μόνον πρός κατανάλωσιν ἐπιτόπιον ἀρκοῦσιν· οἶνον δέ παράγει ἡ κώμη αὕτη ἕως χιλίων στατήρων κατ' ἔτος ἀδύνατον ὡς πρός τό ποιόν, ὀλίγον δέ τά Ἄθυρα. Σπουδαῖα ὀξυγαλακτοποιεῖα ἔχουσιν ἀμφότεραι ὅμως αἱ κῶμαι καί ἐκ τοῦ προϊόντος τούτου τρέφουσι τήν βασιλεύουσαν, διότι ἡ πολιτική ἐπαρχία Ἀθύρων νῦν ἔχει περί τάς 30.000 πρόβατα. Ἐν τῇ ἀποτόμῳ μεσημβρινῇ παραλίᾳ τῆς Καλλικρατείας εὑρέθη στρῶμα τι γαιανθράκων.

Εὐτυχεῖς θεωροῦνται οἱ Καλλικρατεεῖς, διότι μετά τῆς γεωργίας λατρεύουσιν ἀξιολόγως καί τήν ναυτιλίαν· ἑβδομήκοντα ἰδιόκτητα πλοῖα ἔχουσι, χωρητικότητος δέ 2000-600 κοιλῶν, ἐξ ὧν τινά ἐπιβατικά καί ἁλιευτικά· πρό πάντων δέ ταῦτα ὅλα μετακομίζουσιν ἄχυρον ἐκ διαφόρων θρακικῶν μερῶν εἰς τούς ἀνακτορικούς καί στρατιωτικούς σταύλους. Κτηματίας πλούσιος ἔχει περιουσίαν ἄνω τῶν τεσσάρων χιλιάδων λιρῶν. Ἰατρεύουσι δέ αὐτόθι δύο ἐπιστήμονες Ἰωάννης Δεκαβάλλας καί Ἀρχιμήδης Βλαστός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ